

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/209/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2211203407
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2211203407.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a členov senátu: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci navrhovateľa: CETELEM SLOVENSKO, a.s., so sídlom Panenská 7, Bratislava 1, IČO: 35 787 783, zastúpeného JUDr. Helenou Strachotovou, advokátkou, so sídlom Hviezdoslavova 7, Martin, proti odporcovi: U. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., W. č. XXX, t. č. na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníčkou - tajomníčkou Okresného súdu v Dunajskej Strede V. D., za účasti vedľajšieho účastníka Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Šafárikovo nám 7, Bratislava, IČO: 42 362 962, zastúpeného JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom, so sídlom Dobrovičova 13, Bratislava, o zaplatenie sumy 454,14 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 9C/54/2011-105 zo dňa 18. novembra 2014, okrem určenia neprijateľnej podmienky a náhrady trov konania, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu I. stupňa sa p o t v r d z u j e v napadnutej časti.

Odporcovi sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd návrh navrhovateľa zamietol, určil, že zmluvné podmienky uvedené, v bode V.3 Záverečné ustanovenia - ak klient poruší svoju povinnosť splácať poskytnutý úver riadne a včas je CETELEM oprávnený požadovať od klienta, aby zaplatil zmluvnú pokutu vo výške 8% z každej splátky, s úhradou ktorej sa dostal do omeškania viac než 30 dní. Zmluvná pokuta je splatná ku dňu splatnosti nasledujúcej mesačnej splátky, pri omeškaní s poslednou splátkou uplynutím 30. dňa omeškania. Nesplatená úverová istina je ďalej úročená podľa platnej úrokovej sadzby CETELEMU. Dojednanie o zmluvnej pokute nevyučuje možnosť uplatnenie práv z titulu náhrady škody, sú neplatné, z dôvodu neprijateľnosti tejto podmienky. Odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi sú náhradu trov konania nepriznal. V danom prípade navrhovateľ si vo svojom návrhu uplatňuje nárok na zaplatenie sumy 454,14 eur s prísl.. Súd preskúmal zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 261753843863978 zo dňa 31.05.2007 na základe ktorej poskytol odporcovi spotrebiteľskú úver na nákup tovaru vo výške 794,06 eur, ktorý mal odporca zaplatiť v 24 mesačných splátkach po 49,56 eur, počnúc od 15.06.2007. splatnosť prvej splátky bola posunutá na 15.07.2007 a úver mal byť uhradený 15.06.2009 v celkovej výške 1189,44 eur. Každú splátku 49,56 eur tvorí istina t.j. príslušná časť poskytnutého spotrebiteľského úveru, úrok a poplatok za poistenie úveru. Odporca zaplatil 905,40 eur do odstúpenia od úverovej zmluvy a po odstúpení od úverovej zmluvy 49,50 eur spolu takto zaplatil sumu 954,96 eur. vzhľadom k tomu, že 10.08.2009 odstúpil od úverovej zmluvy, 30.09.2009 sa stal splatný celý dlh. Zmluva zo dňa 31.05.2007 absentuje dojednanie o úrokoch a poplatkoch v zmysel ust. § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úverov v znení platnom v čase uzavretia zmluvy. V zmluve je uvedená len mesačná úroková sadzba, mesačný poplatok v časti C1), ktorý sa však vzťahuje pre úverovú kartu (tzv. revolvingový úver), ktorý nie je predmetom tohto konania. V zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru je síce uvedené, že spotrebiteľ

sa oboznámil so všeobecnými obchodnými podmienkami a súhlasí s nimi bez výhrady, avšak podstatné náležitosti zmluvy predpísané zákonom musia byť zapracované priamo v texte zmluvy. Údaj o výške úrokovej sadzby nie je možné považovať za vedľajšie, menej podstatné dojednanie, ale za údaj vedenie ktorého sa vyžaduje priamo zo zákona. Preto je potrebné tento údaj uviesť priamo v texte zmluvy. V danom prípade, keďže v zmluve nie je uvedená výška úrokovej sadzby, nie je možné ustáliť akú výšku úrokov z úveru si zmluvné strany dojednali. Preto pokiaľ sa týka úrokov z úveru a poplatkov je nutné úver považovať za úver bezúročný a bez poplatkov. Znamená to, že odporca je povinný vrátiť navrhovateľovi iba poskytnutú výšku úveru a nič viac. Vo vzťahu k uplatnenému poistnému súd považoval za neplatné dojednanie o uzavretí poistnej zmluvy na základe textu uvedeného v zmluve „prijímam súbor poistenia uvedený v bode 1 v časti D: 2,99 % (PN, invalidita, smrť)“ z uvedeného textu nie je zjavné, aké riziko sú poistením kryté, je tu iba odkaz na nejaké všeobecné poistné podmienky a rámcové zmluvy o poistení. Takýto postup naznačuje, že navrhovateľ pri uzatvorení zmluvy vnútil odporcovi pristúpiť k ďalšiemu právnenému vzťahu o ktorý odporca nemal záujem avšak nemal možnosť voľby, či pristúpi k poisteniu alebo nie. Navrhovateľ podľa potvrdenia čl. 20 v spise poskytol odporcovi sumu vo výške 794,06 eur. odporca úver nesplácal včas a riadne. Podľa predloženého potvrdenia o prijatí splátok (čl. 21 v spise) vyplýva, že odporca uhradil, vrátil navrhovateľovi sumu vo výške 954,96 eur (794,06-954,96) teda odporca vrátil viac ako mu fyzicky bolo poskytnuté. Súd vyslovil vo výrokovej časti svojho rozsudku podľa ust. § 15 ods. 4 O.s.p. neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve tak ako je to uvedené vo výrokovej časti nakoľko navrhovateľ nebol oprávnený požadovať od odporcu (spotrebiteľa) v prípade porušenia jeho povinností splácať poskytnutý úver riadne a včas, zmluvnú pokutu vo výške 8% z každej splátky, s úhradou ktorej sa dostala do omeškania o viac než 30 dní, súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 OZ, keďže zmluvná pokuta v danom prípade je len jednostranná, zaťažuje len odporcu ako spotrebiteľa „Dojednania“ o jednostrannej zmluvnej pokute § 544 OZ v zmluve uzavretej medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktorá má podobu štandardnej formulárovej zmluvy, typickej tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch bez možnosti spotrebiteľa zmeniť jej obsah vzhľadom na pretlač dodávateľa, je nepochybne zhoršením zmluvného postavenia spotrebiteľa ako dlžníka. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. podľa zásady úspešnosti. Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznal, lebo mu žiadne nevznikli. Čo sa týka trov vedľajšieho účastníka podľa poznatkov súdu vedľajší účastník vstupuje hromadne do konaní v ktorých si predmetný navrhovateľ uplatňuje svoje nároky voči dlžníkom. Obrana vedľajšieho účastníka je založená na reprodukovani štandardizovanej obrany vo všetkých konaniach, do ktorých vstupuje a v ktorých je účastníkom navrhovateľ. Nie je možné urobiť záver, že zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu. Tzn. že na základe množstva súdnych rozhodnutí môže vedľajší účastník predpokladať v akom rozsahu bude úspešný odporca na obranu ktorého vystupuje. Podľa názoru súdu zástupca vedľajšieho účastníka nevykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, teda neposkytol právne služby, ktorých vykonanie malo vplyv na rozhodnutie súdu, preto súd vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konanie nepriznal

Odvolanie proti rozsudku podal navrhovateľ prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Súd návrh zamietol s odôvodnením, že v zmluve absentuje dojednanie o úrokoch a poplatkoch v zmysle ust. § 4 ods. 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy a z toho dôvodu považuje úver za bezúročný a bez poplatkov. Považuje za neplatné dojednanie o uzavretí poistnej zmluvy a zmluvnú pokutu vo výške 8% z každej splátky, s úhradou ktorej sa dostala do omeškania žalovaná o viac než 30 dní, súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Navrhovateľ nesúhlasí s právnym záverom súdu I. stupňa. Zmluva obsahuje všetky zákonné náležitosti, a to vrátane zmluvných úrokov, navrhovateľ v konaní dostatočne preukázal oprávnenosť celého žalovaného nároku a v priebehu konania na súde I. stupňa riadne označil a založil do súdneho spisu všetky relevantné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, čím splnil nielen svoju dôkaznú povinnosť vyplývajúcu z ust. § 79 ods. 1 O.s.p. a ust. § 120 ods. 1 O.s.p., ale aj povinnosť tvrdenia vyplývajúcu z ust. § 79 ods. 1 O.s.p.. Úverová zmluva obsahuje aj zmluvný úrok, a to vo výške mesačných splátok v cene úveru. Žalovaný bol teda o výške zmluvného úroku pri podpise zmluvy riadne informovaný. Ak súd uvádza, že poistenie bolo žalovanému ako klientovi vnútené, potom žalobca uvádza, že poistenie úveru je dobrovoľné a je iba na klientovi, či je ochotný poistenie platiť, klient je s podmienkami poistenia pri podpise zmluvy oboznámený a žalobca nesúhlasí s názorom súdu, že navrhovateľ pri uzatvorení zmluvy vnútil odporcovi pristúpiť k ďalšiemu právnenému vzťahu, o ktorý odporca nemal záujem avšak nemal možnosť voľby. Takéto tvrdenie nie je v súlade s dokazovaním súdu I. stupňa. Odvolanie sa nevzťahuje na neprijateľnú zmluvnú podmienku a nevzťahuje sa na výrok o náhrade trov odporcu a vedľajšieho účastníka. Podľa názoru navrhovateľa je rozsudok súdu I. stupňa nepreskúmateľný, nakoľko súd I. stupňa vo svojom

rozhodnutí presne neuviedol, akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil, z akých skutočností vychádzal, pričom súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, tzn. že závery, ku ktorým súd dospel musia byť pre adresáta prijateľné, racionálne, a v konečnom dôsledku aj spravodlivé a presvedčivé. V rozpore s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. sa nevysporiadal dostatočne so skutkovým ani s právnym posúdením veci. Navrhovateľ navrhuje, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu I. stupňa a vrátil vec prvostupňovému súdu k novému prerokovaniu veci.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), prejednal vec obsahom a do dôvodmi podaného odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p. Postupom bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p., potom čo zistil, že odvolanie bolo podané včas oprávnenou osobou (§ 201 a § 204 O.s.p.), pretože rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny. Odvolací súd rozhodol vo veci pomerom hlasov 3 : 0.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd konštatuje, že dôvody napadnutého rozhodnutia sú správne, v plnom rozsahu sa s nimi stotožňuje a navyše na zdôraznenie ich správnosti dodáva:

Uznesením č. k. 23Co/317/2012 - 89 zo dňa 10. marca 2014 bol zrušený rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda z 13. marca 2012 č. k. 9C/54/2011-70 podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., lebo sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Vada konania vymedzená v citovanom ustanovení § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.). Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A), Komisie (napr. Stanovisko vo veci E. R. T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I. ÚS 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 157 ods. 2 O.s.p. podľa názoru odvolacieho súdu bolo takouto vadou postihnuté i konanie pred súdom prvého stupňa v prejednávanej veci. Súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na tom, že účastníci konania si nedohodli žiadne pokuty, sankcie a žiadne poplatky. Absolútne nezdôvodnil však svoje rozhodnutie v tom, ako sa vysporiadal s tvrdením navrhovateľa o tom, že súčasťou zmluvy sú aj dojednania o úrokoch a poplatkoch a aj o zmluvnej pokute z hľadiska, či aj zmluvnú pokutu považoval poplatkom alebo samostatným právnym inštitútom. Jeho závery nevyplývajú ani z vykonaného dokazovania, nakoľko skutkové zistenia, ktoré by mali byť výsledkom dokazovania, ani v odôvodnení svojho rozhodnutia neuvádza. Jeho záver o zmluvnej nedohode účastníkov o úrokoch, zmluvnej pokute a poplatkoch nie je možné z obsahu jeho rozhodnutia zistiť, ani keď odôvodnenie rozhodnutia obsahuje citáciu viacerých ustanovení, § 3 ods. 1, § 39, § 40 ods. 1, § 451ods. 1 a 2, § 456, § 458 ods. 1 a § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nar. č. 586/2008 Z. z., ust. § 23a ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa a § 1 ods. 1, § 2, § 3 ods. 1 a § 4 ods. 4 a 5 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pre tento nedostatok dôvodov je konanie pred súdom prvého stupňa postihnuté vadou majúcou za následok zrušenie jeho rozhodnutia (pre nedostatok dôvodov).

Prvostupňový súd opätovne rozhodol odvolaním napadnutým rozsudkom tak, že návrh zamietol s odôvodnením, že v zmluva zo dňa 31.05.2007 absentuje dojednanie o úrokoch a poplatkoch v zmysle ust. § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úverov v znení platnom v čase uzavretia zmluvy. V zmluve je uvedená len mesačná úroková sadzba, mesačný poplatok v časti C1) , ktorý sa však vzťahuje pre úverovú kartu (tzv. revolvingový úver), ktorý nie je predmetom tohto konania. V zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru je síce uvedené, že spotrebiteľ sa oboznámil so všeobecnými obchodnými podmienkami a súhlasí s nimi bez výhrady, avšak podstatné náležitosti zmluvy predpísané zákonom musia byť zapracované priamo v texte zmluvy. Údaj o výške úrokovej sadzby nie je možné považovať za vedľajšie, menej podstatné dojednanie, ale za údaj vedenie ktorého sa vyžaduje priamo zo zákona. Preto je potrebné tento údaj uviesť priamo v texte zmluvy. V danom prípade, keďže v zmluve nie je uvedená výška úrokovej sadzby, nie je možné ustáliť akú výšku úrokov z úveru si zmluvné strany dojednali.

Preto pokiaľ sa týka úrokov z úveru a poplatkov je nutné úver považovať za úver bezúročný a bez poplatkov. Znamená to, že odporca je povinný vrátiť navrhovateľovi iba poskytnutú výšku úveru. Podľa predloženého potvrdenia o prijatí splátok (čl. 21 v spise) vyplýva, že odporca uhradil navrhovateľovi sumu vo výške 954,96 eur (794,06-954,96 Sk), viac ako mu fyzicky bolo poskytnuté. Preto v napadnutej časti bol návrh správne zamietnutý.

Vecne správny rozsudok súdu I. stupňa preto odvolací súd potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p..

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 za použitia ust. § 142 ods. 1 O.s.p., podľa zásady úspešnosti. Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, lebo mu žiadne nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.